

Perämeren jätelautakunta	§ 93	29.11.2016
Perämeren jätelautakunta	§ 21	15.05.2018

JÄTTEENKULJETUSTA KOSKEVAN SELVITYKSEN TEKEMINEN

JÄTELTK 29.11.2016 § 93

Valmistelija jätelautakunnan sihtööri Minna Karhunen:

Perämeren jätelautakunta on 14.8.2012 pykälässä 12 päättänyt, että Keminmaan, Tervolan, Tornion ja Ylitornion kunnissa "käytössä olevaa kiinteistön haltijan järjestämää jätteenkuljetusjärjestelmää seurataan vuoden 2013 loppuun, jotta saadaan lisää tietoa jätahuollon toimivuudesta, jätteenkuljetuspalveluiden tasapuolisuudesta ja kotitalouksien asemasta järjestelmässä. Seurannan jälkeen jätteenkuljetusjärjestelmä otetaan uudelleen tarkasteluun." Jätelautakunnan henkilöstöllä ei kuitenkaan ole ollut resursseja lisäselvitysten tekemiseen.

Jätelain (646/2011) 149 §:n mukaan kuntien, joissa 1.5.2012 on ollut sopimusperusteinen jätteenkuljetus eli kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus, on tarkasteltava jätteenkuljetuksen järjestämistä jätelain (646/2011) 37 §:n 1 momentissa säädettyjen kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen edellytysten perusteella ja tehtävä asiassa päätös viimeistään 1.5.2013.

Tänä keväänä Korkein hallinto-oikeus on tehnyt useita päätöksiä jätteenkuljetusjärjestelmää koskevista päätöksistä tehdyistä valituksista. Vuosikirjapäätöksessä 2016:20 Korkein hallinto-oikeus on todennut, että uudella jätelailla on rajoitettu kunnan harkintavaltaa jätteenkuljetusjärjestelmää valittaessa siltä osin kuin kysymys on päätöksestä, jolla kiinteistöittäinen jätteenkuljetus järjestetään jätelain 37 §:n mukaisena kiinteistön haltijan järjestämänä jätteenkuljetuksena. Jätelaissa ei sitä vastoin ollut 149 §:n 4 momentin siirtymäaikaa koskevaa säännöstä lukuun ottamatta asetettu erityisiä edellytyksiä päätökselle, jolla siirrytään kiinteistön haltijan järjestämästä jätteenkuljetuksesta kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen.

TEKNINEN JOHTAJA MARKUS KANNALA:

Jätelautakunta päättää teettää jätelain 37 § 1 momentin mukaisen tarkastelun pohjaksi selvityksen.

PERÄMEREN JÄTELAUTAKUNTA:

Hyväksyttiin.

JÄTELTOK 15.05.2018 § 21

Valmistelija jätelautakunnan sihteeri Minna Karhunen:

Selvitys päätettiin tarjouskilpailun perusteella tilata Pöyry Oy:ltä. Selvitys on valmistunut ja se jaetaan lautakunnan jäsenille esityslistan oheisaineistona.

Selvityksessä on käsitelty jätteenkuljetuksen järjestämistä sekä kiinteän jätteen että sako- ja umpikaivolietteen osalta. Se sisältää tietoa jätteenkuljetuksesta muualla Suomessa, erityisesti Perämeren jätelautakunnan ympäristössä, ja katsauksen eräisiin jätteenkuljetuspäätöksiä koskeviin oikeustapauksiin. Lyhyesti on kuvattu myös urakka-alueiden muodostamisen perusteita. Pääasiana raportissa on käsitelty jätteenkuljetuksen nykytilannetta Perämeren jätelautakunnan alueella. Raportissa on myös tietoa jätelain edellytysten täyttymisestä.

Raportissa on käytetty kuljetusyrittäjiltä saatuja tietoja. Tiedoissa oli päällekkäisyyksiä ja ne sisälsivät myös muita kuin kunnan vastuulla olevia asiakkaita. Sako- ja umpikaivolietteiden määriä jouduttiin raportissa arvioimaan, koska lietteiden vieminen rajan yli Haaparannalle muuttui vuoden 2017 alusta. Yksityiskohtainen aineistojen läpikäynti olisi täsmentänyt tuloksia. Tietojen epätarkkuus ja puutteellisuus aiheutti epävarmuutta tietojen tarkasteluun.

Raportti sisältää kuntakohtaisen tarkastelun nykytilanteesta. Selvityksen perusteella sekä pottokelpoisen jätteen että sako- ja umpikaivolietteiden kuljetuspalveluja on kattavasti ja luotettavasti saatavilla Kemin, Keminmaan ja Tornion alueilla. Myös Tervolan alueella kuljetuspalveluja on saatavissa kattavasti. Ylitornion alueellakin kuljetuspalveluja on saatavilla, mutta pottokelpoisen jätteen keräystä harjoittaa käytännössä vain yksi yritys.

Pottokelpoisen jätteen kuljetusten osalta palvelujen hinnoittelu on tasapuolinen Kemissä. Muiden kuntien osalta hinnoittelu jätteenkuljetusten osalta ei ole tasapuolinen kaikkien kuntalaisten osalta. Kemin osalta on todettu, että viranomaisten ja asukkaiden kannalta nykyistä jätteenkuljetusjärjestelmää voidaan pitää myönteisenä ja yritysten asemaa voitaisiin parantaa nykyisestä muodostamalla pienempiä urakka-alueita. Muiden kuntien osalta todetaan, että nykyistä kuljetustapaa ei voida pitää täysin myönteisenä viranomaisten toiminnalle, koska täysin kattavia ja luotettavia tietoja ei ole saatavissa. Nykyinen kuljetusjärjestelmä ei siten tue tehokasta valvonnan toteutusta tiedonkulun puutteellisuuksista ja epäyhtenäisyydestä johtuen. Ylitornion osalta

lisäksi kilpailun vähäisyys tuo epävarmuutta palvelujen saatavuudelle.

Jätelaissa on myös edellytetty, että jätteenkuljetuksen tulee edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukea jätehuollon alueellista kehittämistä eikä se saa aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Tämä ei täysin täyty, koska kaikki kiinteistöt eivät selvityksen perusteella ole järjestetyn jätteenkuljetuksen piirissä ja viitteitä sakokaivolietteiden luvattomasta käsittelystä tuli esiin.

OHEISAINEISTO Pöyry Oy:n tekemä selvitys jätteenkuljetuksesta kunnan järjestämisvastuulla olevien yhdyskuntajätteiden osalta

TEKNINEN JOHTAJA MARKUS KANNALA:

Perämeren jätelautakunta merkitsee tehdyn selvityksen tiedoksi.

PERÄMEREN JÄTELAUTAKUNTA:

Lautakunta jättää selvityksen pöydälle ja pyytää Pöyry Oy:tä tarkistamaan lähtötietoja, joita on saatu asiakaskyselyn kautta, sekä tarkentamaan niistä tehtyjä tuloksia ja johtopäätöksiä.
